

STANOVISKO VLÁDY

**k návrhu poslanců Víta Rakušana, Moniky Červíčkové, Lucie Šafránkové,
Pavly Golasowské, Víta Kaňkovského, Ilony Mauritzové, Heleny Langšádlové,
Marka Výborného, Jana Čížinského, Pavla Bělobrádka, Jana Bauera a dalších
na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám
se zdravotním postižením a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
a zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů
(sněmovní tisk č. 730)**

Vláda na své schůzi dne 17. února 2020 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, a zaujala k tomuto návrhu **neutrální stanovisko**, přičemž upozorňuje na níže uvedené skutečnosti, které doporučuje zohlednit v dalším legislativním procesu.

1. Vláda upozorňuje, že odstranění věkové hranice 1 roku jako podmínky pro vznik nároku na dávku, pomůcku či průkaz může vést k problémům při praktické aplikaci předmětné právní úpravy, protože z poznatků současné lékařské vědy v oblasti vývojové neurologie a sociální pediatrie vyplývá, že vývoj motorických, orientačních a komunikačních dovedností dítěte uvedeného věku je na svém počátku a nelze jej spolehlivě hodnotit v kontextu právní úpravy uvedené v zákoně o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a v zákoně o sociálních službách. Při tvorbě právní úpravy bylo stanovení této věkové hranice diskutováno s odbornými lékařskými kruhy, např. s Pediatrikou společností, Společností sociální pediatrie nebo Společností praktických lékařů pro děti a dorost, a vždy byl potvrzen konsenzus na této hranici jako nejnížší relativně spolehlivé možné věkové hranici pro odbornou lékařskou úvahu a „měřitelnost“ důsledků zdravotního postižení. Vláda dále upozorňuje na riziko, že posuzování zdravotního postižení a rozhodování o poskytování dávek či pomůcek osobám se zdravotním postižením by u dětí do 1 roku věku mohlo být obtížně přezkoumatelné. Navrhovaná právní úprava by

také mohla vyvolat u dotčených rodin negativní reakce, protože by mohla vést k vyššímu podílu negativních rozhodnutí a v důsledku toho i k nárůstu počtu opravných prostředků.

2. Péče o dítě do 1 roku věku je velmi náročná u každého, tedy i zcela zdravého dítěte. K zajištění svých potřeb tyto děti vyžadují celodenní pomoc a dohled jiné osoby v oblasti mobility, orientace i komunikace. Dítě potřebuje rovněž každodenní péči v oblasti stravování, oblékání, hygieny, výkonu fyziologické potřeby a péče o zdraví. Ustanovení § 10 zákona o sociálních službách stanoví, že u osoby do 18 let věku se při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby a při hodnocení potřeby mimořádné péče porovnává rozsah, intenzita a náročnost péče, kterou je třeba věnovat posuzované osobě, s péčí, kterou je třeba věnovat zdravé osobě téhož věku. Mimořádnou péčí se rozumí péče, která svým rozsahem, intenzitou nebo náročností podstatně přesahuje péči poskytovanou osobě téhož věku. Z uvedeného vyplývá, že pouhé zrušení ustanovení § 7 odst. 3 zákona o sociálních službách by v mnoha případech nemuselo způsobit předkladateli zamýšlený důsledek.
3. Vláda se neztotožňuje s argumentací předkladatelů, že platná právní úprava není v souladu s mezinárodními závazky České republiky, především Úmluvou o právech dítěte. Zákon o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením adekvátně naplňuje jak Úmluvu OSN o právech osob se zdravotním postižením, tak i Úmluvu o právech dítěte. Navíc tyto mezinárodní smlouvy jsou naplňovány i dalšími dávkovými a nedávkovými intervencemi přímo či nepřímo zaměřenými na danou skupinu rodičů a dětí. Předkladatelé se při vysvětlování nezbytnosti právní úpravy omezili na obecná konstatování jako je finanční náročnost péče a také tvrzení, že věková hranice 1 roku pro vznik nároku na zmíněné dávky a průkaz osoby se zdravotním postižením může zásadním způsobem ovlivnit život a zdraví postiženého dítěte. S tímto názorem se vláda neztotožňuje. Vláda upozorňuje, že předkladatelé opomíjejí již existující instituty, jako je například mateřská dovolená s peněžitou pomocí v mateřství, rodičovská dovolená a rodičovský příspěvek, dávka otcovské poporodní péče a pro případy nemoci ošetřovné a dlouhodobé ošetřovné. Opomenuty jsou i další dávkové systémy reagující na nízký příjem rodin.